

Notat om Den Danske Ordbog til foretræde for Kulturdvalget den 29. september 2021

Den Danske Ordbog, der udgives af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab (DSL), stiller opdateret og videnskabeligt baseret viden om ordenes brug og betydning i moderne dansk frit til rådighed for hele befolkningen. Ordbogen giver adgang til mere end 100.000 opslagsord og beskrivelser af ordenes betydning, udtale, brug og oprindelse. På hverdage slår ca. 130.000 brugere op i ordbogen. Ikke mindst er den en vigtig ressource i undervisning på alle niveauer.

Den teknologiske udvikling gør det endvidere muligt at understøtte udvikling af dansksproget sprogteknologi (pkt. **d**) og at tilbyde nye funktioner til læsning på nettet (jf. pkt. **e** og **f**). *Den Danske Ordbog* er allerede nu koblet til lex.dk således at et enkelt klik på et ord man ikke forstår i en leksikonartikel, fører direkte til et opslag i ordbogen.

Hidtil har *Den Danske Ordbog* været finansieret af Kulturministeriet og Carlsbergfondet i fællesskab. Den seneste bevilling fra Kulturministeriet (2 x 1,5 mio.) dækker 2021 og 2022, mens Carlsbergbevillingen (1,7 mio. pr. år) løber til og med 2021. Som det ser ud nu, råder vi således kun over godt halvdelen af det hidtidige støttebeløb til næste år, hvorefter ordbogen ikke længere vil modtage støtte og dermed ikke vil blive opdateret og teknisk vedligeholdt.

For fortsat at kunne levere tidssvarende sproglig public service af høj kvalitet er det vores store ønske at opnå en fast årlig bevilling på finansloven. Med de hidtidige ca. 3,2 mio. kr. pr. år, har vi kunnet holde ordbogen løbende opdateret med ca. 1.500 nye ord om året, men en række krævende tekniske og redaktionelle opgaver har måttet udskydes.

Med en stabil bevilling på 4 mio. kroner årligt vil det være muligt at sikre

- a) at der til ordbogen løbende tilføjes ca. 2.000 nye ord og revisioner af eksisterende ord således at den til enhver tid afspejler det moderne sprog og det moderne samfund
- b) at ordbogens tekstsamlinger, der er det videnskabelige grundlag for den sproglige analyse og beskrivelse, løbende udvides med aktuelle tekster
- c) at hjemmeside, database og andre it-funktioner udvikles og vedligeholdes for at sikre en stabil hjemmeside med stadig mere brugervenlige funktioner
- d) at alle vores stærkt efterspurgte sproglige data kan stilles frit til rådighed for sprogteknologisk forskning og produktudvikling. Dansksproget sprogteknologi er helt afhængig af at de tilgrundliggende sproglige data afspejler aktuel sprogbrug.

Endvidere vil vi, med tilskud af supplerende projektmidler, kunne tilbyde

- e) at ordbogen kobles på offentlige hjemmesider, fx borger.dk, således at man ved et klik på et ord man ikke forstår, får det forklaret ved direkte opslag i ordbogen.
- f) at udvikle versioner af ordbogen målrettet særlige brugergrupper, fx skoleelever.

Den Danske Ordbog er en af de vigtigste og mest benyttede vidensressourcer om det danske sprog. Hvis ordbogen også fremover skal kunne levere pålidelig og opdateret information om ordene og deres brug, er der imidlertid behov for et stabilt økonomisk grundlag.

/Karen Skovgaard-Petersen, Direktør, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 20. september 2021